

ભારતનું બંધારણ

૧	ભારતના સૌપ્રથમ સંઘ જાહેરસેવા આયોગના અધ્યક્ષ કોણ હતા?	સર રોઝ બાર્કર
૨	ભારતના બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં "અખિલ ભારતીય સેવાઓ" અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવી?	૩૧૨
૩	ભારતના બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં "સંઘ જાહેર સેવા આયોગ" અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવી?	૩૧૫
૪	ભારતના બંધારણના કયા અનુચ્છેદ મુજબ સંઘ જાહેર સેવા આયોગ ના સભ્યોની નિમણૂક કરવામાં આવે છે?	૩૧૬
૫	સંઘ જાહેર સેવા આયોગના અધ્યક્ષ અને સભ્યોની નિમણૂક કોણ કરે છે?	રાષ્ટ્રપતિ
૬	સંઘ જાહેર સેવા આયોગના અધ્યક્ષ અને સભ્યોનો કાર્યકાળ કેટલો હોય છે?	૬ અથવા ૬૫ વર્ષ બંનેમાંથી વહેલા હોય ત્યાં સુધી
૭	સંઘ જાહેર સેવા આયોગના અધ્યક્ષ અને સભ્યો પોતાનું રાજીનામું કોને આપે છે?	રાષ્ટ્રપતિ
૮	સંઘ જાહેર સેવા આયોગના સભ્યોને તેમના હોદ્દા પરથી કઈ રીતે હટાવી શકાય છે?	સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયની ભલામણથી રાષ્ટ્રપતિના આદેશ દ્વારા તેમને હટાવી શકાય છે.
૯	સંઘ જાહેર સેવા આયોગના અધ્યક્ષ અને સભ્યોને પગાર કઈ નિધીમાંથી આપવામાં આવે છે?	ભારતની સંચિતનિધિ
૧૦	સ્વતંત્ર ભારતના સંઘ જાહેરસેવા આયોગના સૌપ્રથમ અધ્યક્ષ કોણ હતા?	એચ.કે. કૃપલાણી
૧૧	ભારતમાં સૌપ્રથમ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ અંગીની ભલામણ કોણે કરી?	લોડ મેકોલે
૧૨	ભારતના સૌપ્રથમ સંઘ જાહેરસેવા આયોગની સ્થાપના ક્યારે થઈ?	ઇ.સ. ૧૯૨૬
૧૩	અખિલ ભારતીય સેવાઓ કઈ કઈ છે?	ભારતીય વહીવટ સેવા (IAS), ભારતીય પોલીસ સેવા (IPS), ભારતીય વન સેવા (IFS)

૧૪	ભારતના બંધારણના કયા ભાગમાં રાષ્ટ્રીય અનુસૂચિત જાતિ આયોગ તથા રાષ્ટ્રીય અનુસૂચિત જનજાતી આયોગની ચર્ચા કરવામાં આવી?	ભાગ-૧૬
૧૫	ભારતના બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં રાષ્ટ્રીય અનુસૂચિત જનજાતિ આયોગની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ - ૩૩૮ (એ)
૧૬	રાષ્ટ્રીય અનુસૂચિત જનજાતિ આયોગના અધ્યક્ષ અને સભ્યોની નિમણૂક કોના દ્વારા કરવામાં આવે છે?	રાષ્ટ્રપતિ
૧૭	ભારતના બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં રાષ્ટ્રીય અનુસૂચિત જાતિ આયોગની જોગવાઈ કરવામાં કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ - ૩૩૮
૧૮	કયા બંધારણીય સુધારા દ્વારા અનુસૂચિત જાતિ આયોગ અને અનુસૂચિત જનજાતી આયોગ અને અનુસૂચિત જનજાતિ આયોગ અલગ કરવામાં આવ્યા?	૮૯ મો બંધારણીય સુધારો ૨૦૦૩
૧૯	રાષ્ટ્રીય અનુસૂચિત જાતિ આયોગના અધ્યક્ષ અને સભ્યોની નિમણૂક કોના દ્વારા કરવામાં આવે છે?	રાષ્ટ્રપતિ
૨૦	ભારતીય બંધારણની કઈ અનુસૂચિમાં અનુચૂચિત ક્ષેત્ર અને અનુસૂચિત જનજાતીય ક્ષેત્રોના વહીવટ સંબંધી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	પાંચમી અનુચૂચિ
૨૧	ભારતીય બંધારણની કઈ અનુસૂચિમાં આસામ, મેઘાલય, ત્રિપુરા, તથા મિઝોરમ રાજ્યોમાં અનુચૂચિત જનજાતિ ક્ષેત્રોના વહીવટના સંબંધમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	છઠ્ઠી અનુચૂચિ
૨૨	કોઈપણ ક્ષેત્રને અનુસૂચિત અને જનજાતીય ક્ષેત્ર જાહેર કરવાનો અધિકાર કોને છે?	રાષ્ટ્રપતિને
૨૩	ભારતના બંધારણના કયા ભાગમાં કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના વહીવટ અંગે જોગવાઈ છે?	ભાગ-૮
૨૪	ભારતમાં કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં વહીવટી કોના દ્વારા થાય છે?	રાષ્ટ્રપતિ
૨૫	ભારતમાં કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં વહીવટીદારો ની નિમણૂક કોણ કરે છે?	રાષ્ટ્રપતિ
૨૬	કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં વિધાનસભાની રચના કરવાની સત્તા કોની પાસે છે?	સંસદ
૨૭	વર્તમાનમાં કયા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને પોતાની વિધાનસભા અને મંત્રી પરિષદ છે?	દિલ્લી અને પુડુચેરી

૨૮	રાષ્ટ્રીય રાજધાની ક્ષેત્ર દિલ્લીનો વહીવટદાર કયા નામે ઓળખાય છે?	ઉપરાજ્યપાલ
૨૯	ચંદીગઢ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોનો વહીવટદાર કયા નામે ઓળખાય છે?	મુખ્ય આયુક્ત (એડમિનિસ્ટ્રેટર)
૩૦	આંદામાન-નિકોબારનો વહીવટદાર કયા નામે ઓળખાય છે?	ઉપરાજ્યપાલ
૩૧	લક્ષદ્વીપ તથા દિવ-દમણનો વહીવટદાર કયા ઓળખાય છે?	મુખ્ય આયુક્ત (એડમિનિસ્ટ્રેટર)
૩૨	રાજ્યચાલીના કયા ત્રણ વિષયો પર દિલ્લીની સરકાર કાયદો બનાવી શકતી નથી?	લોકવ્યવસ્થા, પોલીસ અને ભૂમિ
૩૩	સરકારીયા આયોગ શાનાથી સંબંધીત હતો?	કેન્દ્ર-રાજ્ય સંબંધ
૩૪	સરકારીયા આયોગ ક્યારે નીમવામાં આવ્યો?	ઇ.સ.૧૯૮૩
૩૫	કેન્દ્ર-રાજ્ય સંબંધ પર ઇ.સ.૧૯૭૧માં રાજમન્ત્રાર સમિતિ કયા રાજ્ય દ્વારા રચવામાં આવી હતી?	તમિલનાડુ
૩૬	ભારતના બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં નાણાપંચની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ-૨૮૦
૩૭	ભારતના સૌપ્રથમ નાણાપંચ અધ્યક્ષ કોણ હતા?	કે.સી.નિયોગી
૩૮	નાણાપંચના અધ્યક્ષ અને અભ્યોની નિમણૂક કોણ કરે છે?	રાષ્ટ્રપતિ
૩૯	વર્તમાનમાં ૧૪માં નાણાપંચના અધ્યક્ષ કોણ છે?	વાચ.વી.રેડ્ડી
૪૦	રાષ્ટ્રપતિ દર કેટલા વર્ષે નાણાપંચ નિમણૂક કરે છે?	દર પાંચ વર્ષે
૪૧	વર્તમાનમાં ગુજરાતના ત્રીજા નાણાપંચના અધ્યક્ષ કોણ છે?	ડૉ.ભરત ગરીવાલા
૪૨	ભારતના બંધારણના કયા ભાગમાં કેન્દ્ર-રાજ્ય સંબંધોની ચર્ચા કરવામાં આવી છે?	ભાગ-૧૧
૪૩	બંધારણની કઈ અનુસૂચિમાં સંઘચાલી અને સંયુક્તચાલી છે?	સાતમી
૪૪	ભારતના બંધારણમાં ત્રણ ચાલીઓવાળી વ્યવસ્થા શામંથી લેવામાં આવી છે?	ભા.સરકાર અધિનિયમ-૧૯૩૫
૪૫	ભારતના બંધારણ મુજબ અવશિષ્ટ શક્તિઓ કોની પાસે છે?	કેન્દ્ર ની પાસે
૪૬	ભારતના બંધારણના કયા અનુચ્છેદ મુજબ રાજ્યસભા વિશેષ બહુમતી દ્વારા રાજ્યચાલીના કોઈ વિષય પર કાયદો બનાવવા સંસદને સોપી શકે છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૯
૪૭	મૂળ બંધારણમાં સંઘચાલીના ૯૭ વિષય હતા વર્તમાનમાં કેટલા	૯૯

	છે?	
૪૮	મૂળ બંધારણમાં રાજ્ય યાદીમાં ૬૬ વિષય હતા વર્તમાનમાં કેટલા છે?	૬૧
૪૯	મૂળ બંધારણમાં સંયુક્ત યાદીમાં ૪૭ વિષય હતા વર્તમાનમાં કેટલા છે?	૫૨
૫૦	ભૂમિ સુધારણા અંતર્ગત કયો વિષય આવે છે?	રાજ્ય યાદી
૫૧	આર્થિક આયોજન કઈ યાદીનો વિષય છે?	સંયુક્ત યાદી
૫૨	સામાજિક સુરક્ષા અને સામાજિક વીમા કઈ યાદીમાં સમાવિષ્ટ છે?	સંયુક્ત યાદી
૫૩	૪૨માં બંધારણીય સુધારા ત્રણ જંગલો, શિક્ષણ, પ્રાણીઓનું સંરક્ષણ, તોલ-માપને કઈ યાદીમાં સ્થળાંતરીત કરવામાં આવ્યા?	રાજ્ય યાદીમાં સંયુક્ત યાદીમાં
૫૪	વિવાહ, કલ્યાણ, વીમા, આર્થિક, અને સામાજિક આયોજન વગેરે કઈ યાદીમાં સમાવિષ્ટ વિષયો છે?	સંયુક્ત યાદી
૫૫	મુદ્રા, બેંક, તાર-ટપાલ, નાગરિકતા વગેરે કઈ યાદીમાં સમાવિષ્ટ છે?	સંઘ યાદી
૫૬	પોલીસ, ન્યાયજલ, સ્વાસ્થ્ય, સ્થાનિક સ્વરાજ, કૃષિ, સિંચાઈ વગેરે કઈ યાદીમાં સમાવિષ્ટ છે?	રાજ્ય યાદી
૫૭	ભારતીય સમવાયતંત્રનો વિચાર કયા દેશમાંથી લેવામાં આવ્યો છે?	કેનેડા
૫૮	કટોકટીકાળ માં ભારતીય વહીવટતંત્ર કયા સ્વરૂપનું બની જાય છે?	એકાત્મક
૫૯	“ભારતીય બંધારણ ન તો પૂર્ણરૂપથી એકાત્મક છે ન તો પૂર્ણરૂપથી સમવાયતંત્રી છે પરંતુ બંનેનું મિશ્રણ છે” આ ઉક્તિ કોની છે?	ડી.ડી.બાસુ
૬૦	કોઈપણ પક્ષને રાષ્ટ્રીય પક્ષ અથવા પ્રાદેશીક પક્ષ રૂપમાં માન્યતા કોણ આપે છે?	ચૂંટણી પંચ
૬૧	ભારતમાં પક્ષીય વ્યવસ્થા કયા પ્રકારની છે?	બહુપક્ષીય
૬૨	ઓછા માં ઓછા કેટલા રાજ્યોમાં રાજસ્તરીય પક્ષોનો દરજ્જો ધરાવનાર રાજકીય પક્ષ ને રાષ્ટ્રીય પક્ષના રૂપમાં માન્યતા આપવામાં આવે છે?	૪
૬૩	સામાન્ય ચૂંટણીમાં ઓછા માં ઓછા ચાર રાજ્યોમાં કુલ કેટલા મત પ્રાપ્ત કરનાર રાજકીય પક્ષ ને રાષ્ટ્રીય પક્ષના રૂપમાં માન્યતા આપવામાં આવે છે?	૬%
૬૪	ભારતીય કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની સ્થાપના ક્યારે થઈ?	ઇ.સ. ૧૯૨૫
૬૫	ભારતીય જનતા પાર્ટીની સ્થાપના ક્યારે થઈ?	ઇ.સ. ૧૯૮૦

૬૬	ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસની સ્થાપના ક્યારે થઈ?	ઇ.સ.૧૮૮૫
૬૭	પક્ષહીન લોકતંત્રની તરફેણ કરનાર કોણ હતા?	જયપ્રકાશ નારાયણ
૬૮	ભારતનો એ રાજકીય પક્ષ જેની સ્થાપના તાશ્કંદમાં થઈ હતી એ કયું?	ભારતીય કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી
૬૯	ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર કયા પક્ષની સ્થાપના કરી હતી?	સ્વતંત્ર મજૂર પક્ષ
૭૦	ક્ષેત્રફળની દૃષ્ટિએ સૌથી નાનું સંસદીય ક્ષેત્ર કયું છે?	લક્ષદ્વીપ
૭૧	ક્ષેત્રફળની દૃષ્ટિએ સૌથી મોટું સંસદીય ક્ષેત્ર કયું છે?	લદાખ (જમ્મુ-કાશ્મીર)
૭૨	ભારતના સૌથી ઓછા મતદાતા ધરાવતું ચૂંટણી ક્ષેત્ર(માત્ર ૧ મતદાન) કયું છે?	બલેજ (જુનાગઢ)
૭૩	ભારતમાં કઈ ચૂંટણીથી EVM નો પ્રયોગ શરૂ થયો?	ઇ.સ.૧૯૯૮
૭૪	લોકસભા અથવા વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં કોઈપણ ઉમેદવાર ક્યારે પોતાની ડિપોઝીટ ગુમાવે છે?	જ્યારે કુલ મતદાનના ૧/૬ મત પણ ન પ્રાપ્ત કરી શકે ત્યારે
૭૫	અન્ય બે ચૂંટણી કમિશ્નરોનો કાર્યકાળ કેટલો હોય છે?	૬૨ વર્ષ અથવા ૬ વર્ષ બંનેમાંથી જે વહેલા થાય તે
૭૬	અન્ય બે ચૂંટણી કમિશ્નરોનો પગાર પ્રતિમાસ કેટલો હોય છે?	૩૩,૦૦૦/-
૭૭	મુખ્ય ચૂંટણી કમિશ્નરોનો પગાર પ્રતિમાસ કેટલો હોય છે?	૯૦,૦૦૦/-
૭૮	કોઈ ચૂંટણી દરમ્યાન કોઈ રાજકીય પક્ષના ઉમેદવારનું મૃત્યુ થતા કેટલા દિવસમાં બીજો ઉમેદવાર ઉભો કરવો જરૂરી બને છે?	૭ દિવસ
૭૯	ભારતમાં મહિલાઓને ક્યારે મતાધિકાર આપવામાં આવ્યો?	ઇ.સ.૧૯૨૬
૮૦	ભારતમાં સાર્વજનિક મતાધિકારના આધારે સૌપ્રથમ ચૂંટણી ક્યારે કરવામાં આવે?	ઇ.સ.૧૯૫૨
૮૧	કોઈપણ વ્યક્તિ લોકસભા કે વિધાનસભામાં કેટલી બેઠકો પરથી ચૂંટણી લડી શકે છે?	બે થી વધુ નહી
૮૨	પેટા ચૂંટણી ક્યારે કરવામાં આવે છે?	ગમે ત્યારે
૮૩	ભારતમાં વિવિધ રાજકીય પક્ષોને "રાષ્ટ્રીય પક્ષ" અને રાજ્ય પક્ષ" નો દરજ્જો કોણ આપે છે?	ચૂંટણીપંચ
૮૪	"પરિસીમન (સીમાંકન) આયોગ" નો અધ્યક્ષ કોણ હોય છે?	મુખ્ય ચૂંટણી કમિશ્નર
૮૫	રિટર્નિંગ અધિકારી કોને કહેવામાં આવે છે?	એવો અધિકારી જે

		કોઇ ચૂંટણી ક્ષેત્રમાં ચૂંટણી માટે જવાબદાર હોય, તથા પરિણામ ની જાહેરાત કરે.
૮૬	ભારતમાં મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર અને અન્ય બે ચૂંટણી કમિશનરોની નિમણૂક કોણ કરે છે?	રાષ્ટ્રપતિ
૮૭	મતદારચાદીમાં મતદારોની નોંધણી માટે કઈ સંસ્થા જવાબદાર છે?	ચૂંટણીપંચ
૮૮	પ્રત્યક્ષ ચૂંટણી કોને કહેવામાં આવે છે?	લોકો દ્વારા પ્રતિનિધીયો ચૂંટવા
૮૯	ભારતની ચૂંટણી પધ્ધતી કયા દેશમાંથી લેવામાં આવી છે?	બ્રિટન
૯૦	ભારતમાં સૌપ્રથમ લોકસભાની સામાન્ય ચૂંટણીઓ કયારે થઈ હતી?	ઇ.સ.૧૯૫૨
૯૧	ભારતની ચૂંટણી વ્યવસ્થામાં સુધારા માટે કઈ સમિતિઓની ભલામણો જાણીતી છે?	તારાકુંડે સમિતિ તથા ગોસ્વામી સમિતિ
૯૨	ભારતમાં સૌપ્રથમ ચૂંટણી કમિશનર કોણ હતા?	સુકુમાર સેન
૯૩	સંસદ અને રાજ્યવિધાનમંડળની ચૂંટણીમાં મતદાન કેટલા સમય પહેલા ચૂંટણી પ્રચાર બંધ કરી દેવામાં આવે છે?	૪૮ કલાક
૯૪	સંસદ અને રાજ્યવિધાનમંડળની ચૂંટણીમાં ઉમેદવારને ફોર્મ ભરવામાટે કેટલા દિવસનો સમય આપવામાં આવે છે?	૮ દિવસ
૯૫	ચૂંટણીઓ માટે આદર્શ આચારસંહિતા નક્કી કરવાનું કામ કોનું છે?	ચૂંટણીપંચ
૯૬	ભારતમાં કોઈપણ રાજકીય પક્ષને માન્યતા અને ચિન્હ કોણ પ્રદાન કરે છે?	ભારતનું ચૂંટણીપંચ
૯૭	ભારતનું ચૂંટણીપંચ કોની કોની ચૂંટણીઓનું નિયંત્રણ અને નિયમન કરે છે?	રાષ્ટ્રપતિ, ઉપ રાષ્ટ્રપતિ, લોકસભા, રાજ્યસભા, વિધાનસભા, વિધાનપરિષદ
૯૮	ચૂંટણીપંચ ના અધ્યક્ષ અને અન્ય કમિશ્નરોને હટાવવા માટે કઈ પ્રક્રિયાનો ઉપયોગ થાય છે?	રાષ્ટ્રપતિ ને હટાવવા જેવી મહાભિયોગ પ્રક્રિયા અન્યને મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરની

		સલાહથી રાસ્ટ્રપતિ દ્વારા
૯૯	ચૂંટણીપંચ ના મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરનો કાર્યકાળ કેટલો?	૬૫ વર્ષ અથવા ૬ વર્ષ બંનેમાંથી જે વહેલા થાય તે
૧૦૦	વર્તમાન માં ચૂંટણીપંચ કેટલા સભ્યો ધરાવતી સંસ્થા છે?	૩
૧૦૧	ભારતના બંધારણમાં ચૂંટણીપંચમાં કેટલી સભ્ય સંખ્યા દર્શાવવામાં આવી છે?	બંધારણમાં સભ્યસંખ્યા વિશે કોઈ ઉલ્લેખ નથી
૧૦૨	ભારતના બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં ચૂંટણીપંચ અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ-૩૨૪
૧૦૩	ભારતના બંધારણના કયા ભાગમાં ચૂંટણી અંગેની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	ભાગ-૧૫
૧૦૪	કયા બંધારણીય સુધારા દ્વારા સહકારીઓ સમિતિઓને બંધારણીય દરજ્જો આપવામાં આવ્યો?	૯૭મો બંધારણીય દરજ્જો
૧૦૫	૯૭માં બંધારણીય સુધારા દ્વારા કયા અનુચ્છેદમાં સુધારો કરી સહકારી સમિતિ રચવાની સ્વતંત્રતા જોગવાઈ કરવામાં આવી?	અનુચ્છેદ-૧૯
૧૦૬	૯૭માં બંધારણીય સુધારા દ્વારા ભાગ-૪ માં કયો અનુચ્છેદ ઉમેરવામાં આવ્યો?	અનુચ્છેદ-૪૩ (બી)
૧૦૭	૯૭માં બંધારણીય સુધારાથી બંધારણમાં કયો ભાગ ઉમેરવામાં આવ્યો?	ભાગ-૯ (બી) ધી.કો.ઓ.સોસાયટી
૧૦૮	૯૭માં બંધારણીય સુધારો ક્યારે કરવામાં આવ્યો?	૨૦૧૧
૧૦૯	કયા બંધારણીય સુધારા દ્વારા નગરપાલીકાઓને બંધારણીય દરજ્જો આપવામાં આવ્યો?	૭૪મો બંધારણીય સુધારો ૧૯૯૨
૧૧૦	૭૪ મો બંધારણીય સુધારો ક્યારથી અમલમાં આવ્યો?	૧ જુન ૧૯૯૩
૧૧૧	૭૪ મો બંધારણીય સુધારા દ્વારા બંધારણમાં કયો ભાગ ઉમેરવામાં આવ્યો?	ભાગ-૯ (એ) નગરપાલીકાઓ
૧૧૨	૭૪ મો બંધારણીય સુધારા દ્વારા બંધારણમાંકઈ અનુસૂચિ ઉમેરવામાં આવી?	૧૨ મી અનુસૂચિ
૧૧૩	૭૪ મો બંધારણીય સુધારાથી ૧૨મી અનુસૂચિમાં નગરપાલીકાના કેટલા વિષયોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો?	૧૮ વિષયો

૧૧૪	૭૪ માં બંધારણીય સુધારા પ્રમાણે નગરપાલિકાનું બંધારણ કેટલા પ્રકારનું હોય છે?	ત્રણ પ્રકારનું
૧૧૫	નગરપાલિકાનો મુખ્ય વહીવટી અધિકારી કોણ છે?	ચીફ ઓફીસર
૧૧૬	કયો બંધારણીય સુધારો "જિલ્લા આયોજન સમિતિ" ની જોગવાઈ કરે છે?	૭૪ મો બંધારણીય સુધારો, ૧૯૯૨
૧૧૭	મહાનગરપાલિકાનો મુખ્ય વહીવટી અધિકારી કોણ છે?	મ્યુનિસિપલ કમિશ્નર
૧૧૮	કયા બંધારણીય સુધારા દ્વારા "મહાનગરીય આયોજન સમિતિ" ની જોગવાઈ કરવામાં આવી?	૭૪ મો બંધારણીય સુધારો, ૧૯૯૨
૧૧૯	ભારતમાં સૌપ્રથમ નગરનિગમની સ્થાપના ક્યાં કરવામાં આવી?	ચેન્નાઈ
૧૨૦	"સ્થાનિક સ્વરાજ એ જ સાચા લોકશાહી તંત્રનો પાયો છે" વિધાન કોનું છે?	જવાહરલાલ નહેરૂ
૧૨૧	"મારૂં ચાલે તો હું સત્યાગ્રહ કેન્દ્રોને ભારતના સાત લાખ ગામડાઓમાં વહેંચી દઉં" વિધાન કોનું છે?	મહાત્મા ગાંધી
૧૨૨	"પ્રાચિન ભારતનું ગામડું સ્વાયત્ત પ્રજાસત્તાક" એ ઉક્તિ કોની છે?	એસ.કે.ડે
૧૨૩	"પંચાયતી રાજ" પુસ્તકના લેખક કોણ છે?	એસ.કે.ડે
૧૨૪	કઈ સમિતિએ "ત્રિસ્તરીય પંચાયતી રાજ" ની ભલામણ કરી?	બળવંતરય મહેતા સમિતિ
૧૨૫	બળવંતરય મહેતા સમિતિની નિમણૂક કયારે કરવામાં આવી?	ઇ.સ.૧૯૫૭
૧૨૬	સૌપ્રથમ ત્રિસ્તરીય પંચાયતી રાજની શરૂઆત ક્યાં થઈ?	રાજસ્થાનના નાગોર જિલ્લા માં
૧૨૭	કઈ સમિતિની ભલામણથી PESA (Panchayat Enlarged Scheduled Area) Act અમલ માં લાવવામાં આવ્યો?	દિલિપસિંહ ભૂરિયા સમિતિ
૧૨૮	કઈ સમિતિએ "ત્રિસ્તરીય પંચાયતી રાજ" ની ભલામણ કરી?	અશોક મહેતા સમિતિ
૧૨૯	કયા વર્ષે અશોક મહેતા સમિતિની નિમણૂક કરવામાં આવી?	ઇ.સ.૧૯૭૭
૧૩૦	કઈ સમિતિએ પંચાયતી રાજને બંધારણીય દરજ્જો આપવાની ભલામણ કરી?	એલ.એમ.સિંઘવી સમિતિ (૧૯૮૬)
૧૩૧	ત્રિસ્તરીય પંચાયતી રાજનું ઉદ્દગાટન કોણે કર્યું?	જવાહરલાલ નહેરૂ
૧૩૨	ભારતમાં ત્રિસ્તરીય પંચાયતી રાજનું ઉદ્દગાટન રાજસ્થાનમાં નગોર ખાતે કયારે કરવામાં આવ્યું?	૨ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૯
૧૩૩	"ગ્રામસભા જ ગામની લોકશાહી" એ ઉક્તિ કોની છે?	જય નારાયણ પ્રકાશ
૧૩૪	કઈ સમિતિએ "ન્યાય પંચાયત" ની સ્થાપનાની ભલામણ કરી?	અશોક મહેતા સમિતિ

૧૩૫	કઈ સમિતિએ રાજ્યમાં અલગ પંચાયતી રાજ મંત્રીની નિમણૂકની ભલામણ કરી?	અશોક મહેતા સમિતિ
૧૩૬	દરેક ગ્રામમાં ગ્રામસભા હોવી જોઈએ એવી ભલામણ કઈ સમિતિએ કરી?	જી.વી.કે..રાવ સમિતિ
૧૩૭	કઈ સમિતિએ પંચાયતી રાજને મૂળ વગરની ઘાસ કહ્યું?	જી.વી.કે..રાવ સમિતિ
૧૩૮	કઈ સમિતિએ પંચાયતો માટે દર ૫ વર્ષે નાણાપંચની નિમણૂકની જોગવાઈ કરી?	જી.વી.કે..રાવ સમિતિ
૧૩૯	કઈ સમિતિએ ગ્રામસભાને “પ્રત્યક્ષ લોકતંત્રની મૂર્તિ” કહ્યું?	એલ.એમ.સિંઘવી સમિતિ
૧૪૦	સૌપ્રથમ કઈ સરકારે પંચાયતી રાજને બંધારણીય દરજ્જો આપવાનો પ્રયાસ કર્યો?	રાજીવ ગાંધી સરકાર
૧૪૧	રાજીવગાંધી સરકારે પંચાયતી રાજને બંધારણીય દરજ્જો આપવા સંસદમાં કયો બંધારણીય સુધારો રજૂ કર્યો?	૬૪મો બંધારણીય સુધારો
૧૪૨	બીજીવાર કઈ સરકારે પંચાયતી રાજને બંધારણીય દરજ્જો આપવાનો પ્રયાસ કર્યો?	વી.પી.સિંઘ સરકાર
૧૪૩	કઈ સરકાર પંચાયતી રાજને બંધારણીય દરજ્જો આપવામાં સફળ રહી?	નરસિંહરાવ સરકાર
૧૪૪	કયા બંધારણીય સુધારા દ્વારા પંચાયતી રાજને બંધારણીય દરજ્જો આપવામાં આવ્યો?	૭૩ મો બંધારણીય સુધારો
૧૪૫	૭૩ મો બંધારણીય સુધારો ક્યારે કરવામાં આવ્યો?	૯.૧૧.૧૯૯૨
૧૪૬	૭૩ મો બંધારણીય સુધારા દ્વારા બંધારણમાં કયો ભાગ ઉમેરવામાં આવ્યો?	ભાગ-૯ પંચાયતો
૧૪૭	૭૩ મો બંધારણીય સુધારા દ્વારા બંધારણમાં કઈ અનુસૂચિ ઉમેરવામાં આવી?	૧૧ મી અનુસૂચિ
૧૪૮	૭૩ મો બંધારણીય સુધારો ક્યારથી અમલમાં આવ્યો?	૨૧ એપ્રિલ ૧૯૯૩
૧૪૯	ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ કયો પંચાયત ધારો બનાવવામાં આવ્યો?	ગુજ.પંચાયત અધિનિયમ ૧૯૬૧
૧૫૦	ગુજ.પંચાયત અધિનિયમ ૧૯૬૧ ક્યારે અમલમાં આવ્યો?	૧ એપ્રિલ ૧૯૬૩
૧૫૧	ગુજરાત પંચાયત ધારો ૧૯૯૩ ક્યારે અમલમાં આવ્યો?	૧૫ એપ્રિલ ૧૯૯૪
૧૫૨	૭૩ મો બંધારણીય સુધારા-૧૧મી અનુસૂચિમાં પંચાયતના કેટલા વિષયોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે?	૨૯ વિષયો

૧૫૩	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં ગ્રામસભાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૩ (એ)
૧૫૪	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં પંચાયતોમાં અનુસૂચિતજાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ, અને મહિલાઓ માટે બેઠકો અનામત રાખવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૩ (ડી)
૧૫૫	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં પંચાયતોના કાર્યકાળ અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૩ (ઈ)
૧૫૬	બંધારણ મુજબ પંચાયતો નો કાર્યકાળ કેટલો રહેશે?	૫ વર્ષ
૧૫૭	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં પંચાયતના સભ્યપદ અંગેની ગેરલાયકાતો વિશે જોગવાઈ કરવામાં આવીએ છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૩ (એફ)
૧૫૮	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં પંચાયતોની સત્તાઓ, અધિકાર અને જવાબદારીઓ અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૩ (જી)
૧૫૯	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં પંચાયતોને કર નાંખવાની સત્તા આપવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૩ (એચ)
૧૬૦	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં પંચાયતો માટે નાણાકીય જોગવાઈ માટે રાજ્યપાલ દ્વારા નાણાપંચની નિમણૂકની જોગવાઈ છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૩ (આઈ)
૧૬૧	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં પંચાયતોની ચૂંટણી અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે?	અનુચ્છેદ-૨૪૩ (કે)
૧૬૨	કયા રાજ્યોમાં પંચાયતી રાજ અસ્તિત્વમાં નથી?	મેઘાલય, નાગાલેંડ, મિઝોરમ
૧૬૩	કયા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં પંચાયતી રાજ નથી?	દિલ્લી
૧૬૪	બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં ગ્રામપંચાયત સ્થાપનાની જોગવાઈ છે?	અનુચ્છેદ-૪૦ (ભાગ-૪)
૧૬૫	બંધારણ નો કયો ભાગ પંચાયતોથી સંબંધિત છે?	ભાગ-૯